

Legal update

Srpen 2022

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

Úsporný energetický tarif

Milostivé léto 2022

Aktuality v judikatuře

Povinnost k náhradě újmy při porušení povinnosti stanovené zákonem

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

ESG – Firemní udržitelnost

Martin Lukáš, Anna Bartůňková, Michal Švec

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Anna Bartůňková, Tereza Hošková

Pracovní právo:

Eva Procházková, Anna Bartůňková, Daša Aradská

Slovenské právo:

Tomáš Čermák, Karin Konečná

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová, Michal Švec

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák, Jana Duchoňová

Start-upy a venture kapitál:

Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Švec

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Monika Švaříčková

Aktuality v legislativě

Úsporný energetický tarif

Dne 9. srpna 2022 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 232/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**novela**“), jenž nabyl účinnosti dne 10. srpna 2022.

Hlavním cílem novely je snížit cenu elektřiny, zemního plynu a tepla konečným zákazníkům prostřednictvím tzv. úsporného energetického tarifu v situaci, kdy se podstatná část občanů dostává do vážných finančních problémů v důsledku vysoké ceny elektřiny a zemního plynu, přičemž tento stav není možné, dostatečné nebo vhodné řešit jiným druhem státní pomoci.

Novela proto umožní státu, aby prostřednictvím finančního příspěvku snížil náklady domácností na energie. Příspěvek státu má charakter dotace, která putuje ze státního rozpočtu k obchodníkům s elektřinou nebo plynem, kteří jsou povinni příspěvek ve výši stanovené nařízením vlády zohlednit ve faktuře za dodávku energie zákazníkovi, nebo ho promítnout do zálohových plateb. Koncovým příjemcem příspěvku je tedy zákazník, který o příspěvek nebude muset nijak žádat. Jiná situace však bude u příspěvku na teplo, o který bude muset např. bytové družstvo či společenství vlastníků jednotek zažádat.

Nová právní úprava je koncipována tak, aby umožnila vládě vydat nařízení, v němž výběrem konkrétní distribuční sazby a pomocí určení spotřeby plynu, případně dalšími kritérii, určí množinu zákazníků, kterým je pomoc určena. V nařízení pak vláda vymezí především výši příspěvku, kterou stát adresuje jednotlivým kategoriím zákazníků a některé další technické podmínky nezbytné pro aplikaci daného právního institutu.

O finální výši příspěvku, jakož i dalších záležitostech souvisejících s úsporným energetickým tarifem, by měla vláda rozhodovat koncem měsíce srpna letošního roku.

Milostivé léto 2022

Po vzoru loňského roku zavedl nově přijatý zákon č. 214/2022 Sb., o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce a o změně souvisejících zákonů, možnost povinných postihnutých exekucí řízením splnit podmínky tzv. milostivého léta (dále jen „**zákon**“), a to s účinností od 1. září 2022.

Milostivé léto se vztahuje na exekuční řízení zahájená před 28. říjnem 2021, ve kterých je povinným fyzická osoba a oprávněným veřejnoprávní subjekt uvedený v § 1 odst. 2 zákona (např. Česká republika, územní samosprávný celek, zdravotní pojišťovna apod.).

Pro zastavení exekuce v rámci milostivého léta 2022 musí dlužník nejpozději do 30. listopadu 2022 kumulativně:

- (i) písemně sdělit soudnímu exekutorovi, že žádá o zahájení postupu podle zákona; a
- (ii) uhradit jistinu vymáhanou v exekučním řízení navýšenou o paušální náhradu nákladů exekuce stanovenou dle § 3 zákona

Povinný může požádat exekutora o sdělení výše vymáhané jistiny (případně sdělení, že částka již byla vymožena přede dnem nabytí účinnosti zákona), který je povinen na žádost odpovědět do 15 dnů ode dne jejího doručení. Požádá-li povinný o sdělení výše vymáhané jistiny do 15. listopadu 2022, lhůta k úhradě se prodlužuje o počet dnů, o který exekutor překročil patnáctidenní lhůtu na odpověď a neskončí dříve než 5 dnů ode dne, kdy byla povinnému doručena odpověď exekutora.

Legal update

Srpen 2022

Weinhold Legal

Po zaplacení vymáhané jistiny a paušální náhrady nákladů exekuce vydá soudní exekutor rozhodnutí, jímž povinného osvobodí od placení veškerých dalších vymáhaných pohledávek přesahujících vymáhanou jistinu v rozsahu, v němž nebyly dosud uspokojeny, a rozhodne o zastavení exekuce v rozsahu zaplacených anebo zaniklých pohledávek.

Aktuality v judikatuře

Povinnost k náhradě újmy při porušení povinnosti stanovené zákonem

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25 Cdo 418/2022 ze dne 17. května 2022)

Žalobkyně se prostřednictvím žaloby domáhala po žalované náhradě škody ve výši 265.000 USD s příslušenstvím s tím, že v důsledku podvodného jednání třetí osoby, spočívajícího v zaslání pokynu k přesměrování platby žalobkyně v rámci obchodní transakce s partnerem se sídlem v Dubaji do České republiky, zaslala na běžný účet, který si u žalované o několik dní dříve otevřela osoba, která se prokázala britským pasem, jenž byl nahlášen jako ztracený, částku 265.000 USD, a že z tohoto účtu byly peníze obratem odeslány do Nigérie na účty několika dalších osob. Škoda ve výši 265.000 USD měla žalobkyni vzniknout v příčinné souvislosti s porušením povinností, které žalované ukládá zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML“).

Soud prvního stupně žalobě částečně vyhověl, nicméně odvolací soud rozhodnutí prvoinstančního soudu změnil tak, že se žaloba zamítá. Odvolací soud ve svém rozhodnutí dovodil, že s ohledem na absenci příčinné souvislosti mezi případným porušením povinností stanovených v § 8 odst. 1 písm. a), odst. 9 a § 15 AML žalovanou a vznikem škody, která žalobkyni v daném případě vznikla, nelze dovodit odpovědnost žalované za tuto škodu podle § 2910 věty druhé zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), podle něhož je škůdce povinen nahradit škodu, kterou poškozenému způsobil tím, že vlastním zaviněním porušil povinnost stanovenou zákonem, a zasáhl tak do absolutního práva poškozeného. Dovození odpovědnosti žalované podle § 2910 věty první občanského zákoníku bylo dle názoru odvolacího soudu vyloučeno vzhledem k tvrzenému mechanismu vzniku škody, kdy došlo k zásahu do práva relativní povahy.

Žalobkyně podala proti rozsudku odvolacího soudu dovolání, ve kterém vymezila zejména 2 dovolací otázky, a to (i) zda zásah do práv k pohledávce může být zásahem do absolutního práva dle § 2910 věty první občanského zákoníku a (ii) zda AML chrání individuální zájmy osob poškozených trestnou činností, a proto je ve smyslu § 2910 věty druhé tzv. ochrannou normou ve vztahu k žalobkyni.

Ve vztahu k prvně uvedené dovolací otázce Nejvyšší soud odkázal na svůj rozsudek sp. zn. 23 Cdo 3320/2020 ze dne 30. srpna 2021, kde dovodil, že **peněžitá pohledávka není absolutním právem** ve smyslu § 2910 věty první občanského zákoníku. Peníze na bankovním účtu jsou pohledávkou majitele účtu za bankou. Taková pohledávka je svojí povahou relativním (obligačním) právem, a zásah do takového práva je tak zásahem do práva relativního (obligačního). Odvolací soud tedy rozhodl správně v souladu s rozhodovací praxí dovolacího soudu, že povinnost žalované k

náhradě škody podle § 2910 věty první občanského zákoníku není dána.

Skutková podstata druhé věty § 2910 občanského zákoníku je podle dovolacího soudu dána tehdy, je-li porušena právní norma, jejíž obsah je zaměřen na ochranu před vznikem určité újmy, aniž by došlo k přímému zásahu do absolutního práva. Porušení takové normy je však relevantní pouze v tom případě, pokud vede k újmě, které má zabránit (tj. porušení ochranného účelu daného pravidla).

Nejvyšší soud dále poukázal na to, že „*porušení právní normy zakládá povinnost k náhradě újmy podle § 2910 věty druhé občanského zákoníku pouze tehdy, když je tato norma zaměřena na ochranu osob, k nimž poškozený náleží (osobní oblast ochrany), když je újma právě toho druhu, jakému má právní norma zabránit (věcná oblast ochrany), a když k újmě dojde právě tím způsobem, kterému chce právní norma čelit, resp. musí nastat riziko, na které je ochranná norma zaměřena (modální oblast ochrany)*“.

Konečně dovolací soud zhodnotil, že „*AML není zaměřen na ochranu fyzických či právnických osob před vznikem újmy způsobené podvodným jednáním osob vstupujících do bankovních převodů, nýbrž jeho účelem je zabránit zneužití finančního systému státu k legalizaci výnosů z trestné činnosti a k financování terorismu*“. Jelikož AML neslouží k ochraně individuálních zájmů osob poškozených trestnou činností, Nejvyšší soud uzavřel, že AML není ve vztahu k žalobkyni tzv. ochrannou normou ve smyslu § 2910 věty druhé občanského zákoníku, a ze všech výše uvedených důvodů dovolání zamítl.

© 2022 Weinhold Legal

Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhrádku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovolujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: tomas.novak@weinholdlegal.com, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.